

Hinterseite des Umschlages

Abb. Nr. 71: Meissners Bierbrauerei in Kaaden, ca. 1939. Firmenbriefkopf, schwarzweißer Druck, Höhe 60 mm, Breite 120 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Fonds Landrat Kadaň, Inv.-Nr. 31, Karton 44. Scan Petr Rak.

A detailed list of maps, plans and pictures in volume no. 23 – Kadaň

Compiled by Michaela Balášová, Eva Černá, Lukáš Gavenda, Jaroslav Pachner, Petr Rak, Eva Semotanová, Robert Šimůnek

The cover

Pict. no. 1: The coat of arms of the town of Kadaň as of 2011. Graphic processing by Petr Tomas.

Pict. no. 2: A veduta of the town of Kadaň from 1602. Author J[an] W[illenberg]. Pen-and-ink drawing, height 190 mm, width 680 mm. Knihovna Královské kanonie premonstrátů in Strahov, Prague, shelf mark DT I 30/25. Photo by AiP Beroun. Compare map sheet no. 33, pict. no. 52.

Text sheets

Pict. no. 3: An imprint of the oldest municipal seal mould, about 1280. Diameter of the seal field: 65 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, not recorded in inventory. Scanned and digitally restored by Petr Rak.

Pict. no. 4: The castle in Kadaň, before 1910. Photograph, height 70 mm, width 130 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 482. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 5: Kadaň municipal seal mould, the turn of the 15th century. Diameter of the seal disc: 49 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka typů a razítek, inventory no. 5, reg. no. 5. Scanned and digitally restored by Petr Rak.

Pict. no. 6: The coat of arms of the town of Kadaň, 1602. Author J[an] W[illenberg]. Pen-and-ink drawing, height 168 mm, width 250 mm. Knihovna královské kanonie premonstrátů in Strahov, Prague, shelf mark DT I. 30/IV, a cut-out – the coat of arms is depicted in the left upper corner of Willenberg's drawing of St. Bartholomew's Church and the Latin School in Pilsen. Photo by AiP Beroun.

Pict. no. 7: A veduta of the town of Kadaň with the Franciscan monastery and a pilgrimage path, 1706. *Kurtzer Bericht deß Gnaden-Orths der wunderthätigen 14. Heil. außer der Königl. Stadt Caaden. Das Gnaden Bildt der wunderthätigen 14 Heylligen Nothelfer bey denen Ehr. P. P. Franciscanern außerhalb der königl. Stadt Caaden.* An art print, the printing field is encircled with an ornamental frame: height 300 mm, width 150 mm; the veduta is incorporated in a larger picture of 14 St. Helpers delimited with a frame: height 175 mm, width 130 mm; a cut-out. Národní archiv Praha, Sběrka grafických listů, kreseb a maleb 16.–18. století, inventory no. 122, shelf mark I A 124. Photo by Martin Hrubeš.

Pict. no. 8: A veduta of the town, a view from the south, the early 18th century. *Caaden: Königliche Böhmisches Stadt.* In: *Historisches, Topographisches, Biographisches, monatliches Tage-Buch, der neuesten in- und ausländischen Begebenheiten und Anmerkungen.* Zittau 1778, ad pag. 97, height 190 mm, width 155 mm (the veduta itself is delimited with an oval: height 80 mm, width 110 mm), a cut-out. Reichsstadtmuseum Weißenburg, Haus Kaaden, inventory no. R 5/2d/85. Scanned by Helmut Richter.

Pict. no. 9: A view of the town from the south, last quarter of the 18th century – beginning of the 19th century. Indian-ink drawing by an unknown author, height 235 mm, width 415 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. O 2206. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 10: The Town-Hall in Kadaň, 1870–1871. Photograph, height 160 mm, width 135 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 480. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 11: A ground-plan of bastion no. 24 in front of Mikulovická Gate and the layout-plan of Mikulovická Gate and the area in front of it, 1847. *Plan von der sogenannten Bastai in Kaaden, wegen deren Demolirung.* A manuscript plan, graphic scale [approx. 1 : 90], height 300 mm, width 430 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1177, shelf mark III/VI/73. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 12: A plan of Složištní and Pastýřská gates, 1847. *Plan vom Legerstatt- und Hirtenthor zu Kaaden wegen deren Demolirung.* A manuscript plan, graphic scale [approx. 1 : 115], height 300 mm, width 435 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1177, shelf mark III/VI/32. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 13: House no. 16 in Švermova Street, [1886]. *Planskizze zur Errichtung [!] einer Ladenthüre im Hause N[ume]ro C[onscripto] 16 Heiligengasse in Kaaden.* A manuscript plan, graphic scale [approx. 1 : 125], height 315 mm, width 430 mm. Městský úřad Kadaň, stavební úřad. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 14: A view of Kadaň Franciscan monastery from Svätý Hill, the turn of the 20th century. Photograph, height 145 mm, width 225 mm. Národní archiv Praha, ŘF Kadaň, inventory no. 190. Photo by Petr Rak.

Pict. no. 15: St. Anna's Church (today the Orthodox Church of the Birth of the Most Holy Virgin), before 1892. Photograph, height 230 mm, width 165 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 466. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 16: The Church of Beheading of St. John the Baptist, before 1898. Photograph, height 175 mm, width 115 mm. Date 1907 is written in the right bottom corner. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 469. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 17: The Church of Exaltation of the Holy Cross, 1861. Photograph, height 120 mm, width 170 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 465. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 18: A plan for the construction of the burgher shooting range no. 315, 1843. *Plan zur Herstellung des Schießhauses in der königlichen Stadt Kaaden.* Manuscript coloured plan, graphic scale [approx. 1 : 145], the front view in a double scale [approx. 1 : 70], height 530 mm, width 745 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1359, box 357. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 19: Švermova Street, a view from Mikulovická Gate towards the square, before 1890. Photograph, height 170 mm, width 140 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotosběrka, inventory no. F 47.321.

Pict. no. 20: A wooden bridge spanning the river Ohře, 1880. Photograph, height 155 mm, width 205 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 487. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 21: An iron arch bridge spanning the river Ohře, 1880s. Photograph, height 155 mm, width 205 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 1747. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 22: The northern section of kpt. Jaroše Street, approx. 1894–1902. Photograph, height 105 mm, width 145 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 1807. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 23: A view of Kadaň from Strážiště hill, approx. 1903–1907. Photograph, height 110 mm, width 160 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 1696. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 24: A plan for the construction of the synagogue, 1899. *Plan zur Erbauung eines Wohnhauses für die israelitische Cultusgemeinde Kaaden.* Manuscript plan, graphic scale [1 : 100], height 410 mm, width 550 mm, a cut-out. A plan from the 31st May 1899, builder Hubert Tippmann. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň – stavební úřad, box 4. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 25: Evangelic church, 1903. Photograph, height 170 mm, width 120 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 488. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 26: Švermova Street in front of Mikulovická Gate, approx. 1902. A postcard, height of photograph 75 mm, width of photograph 110 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaně, supplements (box Dokumenty z kopule radniční věže 1968). Scanned by Michaela Balášová.

Map no. 1: Kadaň inns in the early 20th century. A reconstruction map by Michaela Balášová and Petr Rak, according to the address book *Adressbuch der Stadt Kaaden i. B. nebst einer Beschreibung des Ortes sowie einer Specialkarte*, Leipzig-Plagwitz s. d. [approx. 1896]. Computer processing by Michaela Balášová.

Pict. no. 27: Brewery no. 616 in kpt. Jaroše Street, the 1960s. Photograph, height 85 mm, width 135 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 667, shelf mark A 337. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 28: Train station no. 672, before 1974. Photograph (by Vladimír Vítek), height 150 mm, width 225 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 1235, shelf mark C 130. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 29: The south-eastern section of Kadaň with kaolin factory and diesel power plant, approx. 1913–1923. Photograph, height 115 mm, width 165 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 579, shelf mark B 215. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 30: Agricultural storehouse no. 850, 1972. Photograph, height 180 mm, width 240 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Městský národní výbor v Kadani, inventory no. 26, a record from 1972, appendix behind p. 63. Photo by Michaela Balášová.

Pict. no. 31: A hop field and a horticultural shop on the site of today's Poštovní and Dvořákova Streets, approx. 1910–1914. Photograph, height 105 mm, width 145 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 97, shelf mark A 60a. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 32: The edge of the western suburb of Kadaň, after 1905. Postcard, height 90 mm, width 140 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Pohlednice, inventory no. P 1141. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 33: The Split Restaurant with the swimming center and villas in Masarykova Street, 1941. *Kaaden a. d. Eger – Strandbad und Franziskaner-Kloster.* Postcard, height 90 mm, width 140 mm. Published by Erhard Neubert, Chemnitz. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 256, shelf mark A 156. Scanned by Milan Vorlík.

Obr. č. 34: A view of the south-western section of the town, about 1960. Postcard, height 90 mm, width 210 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Pohlednice, inventory no. P 1091. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 35: Švermova Street in front of Mikulovická Gate, 1959–1960. Photograph, height 125 mm, width 175 mm. SOA Litoměřice – Státní

okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 184, shelf mark B 42. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 36: The junction of Švermova and Komenského Streets, 1959–1960. Photograph, height 125 mm, width 175 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 197, shelf mark B 55. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 37: The Zelený Strom Hostel on the corner of Švermova and Jiráskova Streets, probably 1966. Photograph, height 130 mm, width 180 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 694, shelf mark B 224b. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 38: An aerial picture of the centre of Kadaň, 1967. Photograph, height 130 mm, width 180 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 299, shelf mark C 28b. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 39: Housing estate A (Budovatelů), 1967. Photograph (by Vladimír Vítek), height 90 mm, width 130 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 604, shelf mark A 275. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 40: Bus terminal near housing estate A, 1967. Photograph (by Vladimír Vítek), height 130 mm, width 180 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 723, shelf mark B 253. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 41: A view from the northern tower of the Church of Exaltation of the Holy Cross on the north-eastern corner of the square and a part of the former suburb in front of Prunéřovská Gate, 1964. Photograph, height 90 mm, width 140 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 663, shelf mark A 333. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 42: An oblique aerial picture of the centre of Kadaň, 1967. Photograph, height 130 mm, width 180 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 414, shelf mark B 159b. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 43: A drawn design for the layout of housing estate B, 1959. *Kadaň – sídliště B – Prunéřovská třída. Projektant Ing. arch. A[ntonín] Kurel – spolupráce Ing. arch. J. Chrt.* Photograph, height 210 mm, width 300 mm. An overall development plan of the town of Kadaň. Perspective views, January 1959. Prepared by Státní projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Plzni, atelier B. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 44: A drawn design for the layout of housing estate B, 1959. *Kadaň – sídliště B – škola. Projektant Ing. arch. A[ntonín] Kurel – spolupráce Ing. arch. J. Chrt.* Photograph, height 210 mm, width 300 mm. An overall development plan for the town of Kadaň. Perspective views, January 1959. Prepared by Státní projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Plzni, atelier B. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 45: Housing estate "B" (Lučany), 1965. Photograph (by Miroslav Vojtíšek), height 80 mm, width 180 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 1458, shelf mark B 557. Scanned by Milan Vorlík.

Pict. no. 46: The hospital and out-patient medical centre (no. 1559 in Golovinova Street), 1976. Photograph (by J. Pavelka), height 140 mm, width 230 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka fotografií a negativů, inventory no. 483, shelf mark C 74. Scanned by Milan Vorlík.

Map sheet no. 1

Map no. 2: Kadaň and its surroundings in Müller's map of Bohemia from 1720. *Mappa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis... à Joh: Christoph: Müller... A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculpsit Augusta Vind.* Copper-plate engraving, graphic scale [1 : 132 000], section VII, height 465 mm, width 540 mm, a cut-out. Map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark VII/4/A-2587. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 3: Kadaň and its surroundings on a map of the Žatecký region by František Jakob Jindřich Kreibich from 1828. *Charte vom Saatzer Kreise Kreise des Königreiches Böhme nach zuverlässigen geographischen Hülfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinr. Kreybich.* Copper-plate engraving, graphic scale [1 : 249 000], height 444 mm, width 330 mm, a cut-out. Map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark VI/8/A-2285. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 4: Kadaň and its surroundings on a special map of the third military mapping of the Austro-Hungarian monarchy from 1882. *Sheet Kaaden und Joachimsthal, Zone 4, Col. VIII., 1882, 1 : 75 000.* Heliogravure, height 380 mm, width 490 mm, a cut-out. Map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., no shelf mark. Scanned by Eva Semotanová.

Map sheet no. 2

Pict. no. 47: A layout plan of the convent and hospital of the Order of the Sisters of St. Elizabeth near the Church of St. Elizabeth and the Holy Family, approx. 1740s. Coloured manuscript plan, graphic scale [approx. 1 : 190], height 540 mm, width 415 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1359, box 376. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 48: A plan for rebuilding the Minorites' monastery into a Piarist grammar school, 1803. *Plann Des gewessene Minoriten*

Kloster bei der Königlichen Stadt Kaaden. Národní archiv Praha, České gubernium – Publicum, box 4020, shelf mark 98/608. Photo by Martin Hrubeš.

Map sheet no. 3

Map no. 5: Kadaň and the surroundings in the first military mapping of Bohemia from 1780–1783. *Sectio 52.* Manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], section no. 52, height of section 408 mm, width 618 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduced by Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 4

Map no. 6: A plan of the town of Kadaň, 1840. *Situations- und Niveauplan der Auffahrt von der Egerbrücke der k. Stadt Kaaden auf den Ring entweder durch die Schmidtgasse oder durch die Ledergasse oder auch durch die Meyergasse und den Graben.* Manuscript coloured plan from 1840, graphic scale [approx. 1 : 1 670], height 780 mm, width 675 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1247. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 5

Map no. 7: An imperial compulsory imprint of a map of the stable cadastre of the town of Kadaň from 1842, sheet VII. Coloured lithography, graphic scale [1 : 2 880], height of the sheet 526 mm, width 658 mm, a cut-out. © Ústřední archiv zeměměřictví a katastru Prague, shelf mark B2/a/C6/ 2966. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 6

Map no. 8: Kadaň and its surroundings on the second military mapping of Bohemia from 1846–1847, reambuluted 1871, 1872. Manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], section no. 6/V, 6/IV, westliche Colonne, height of section 527 mm, width 527 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduced by Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 7

Map no. 9: A plan of the north-eastern section of the town with the layout of the Piarist grammar school and Prunéřovská Gate, 1834. *Plan zur Erbauung einer neuen Stallung beim Wohnhause des Karl Bittersmann [Nume]ro Conscripto] 60 in der innern Brunnersdorfer Gasse bearbeitet nach der Bauordnung vom 17[e]n May 1833. Nebst einer Abänderung an der Frontmauer im Wohnhause. Situationsplan der innern Brunnersdorfer GaÙe mit Innbegriff des ganzen Stockes bis an das Piaristengebäude....* Manuscript coloured plan from 1833, graphic scale [approx. 1 : 440], height 550 mm, width 650 mm; the plan itself is framed – the frame height 485 mm, width 630 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1173. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 10: A plan for the shooting range of Kadaň shooters, 1878. *Situation- & Niveauplan der Schießstätte beim bürgerlichen Schießhause NCon 147 in Kaaden. Kaaden am 12. Dezember 1878, Funck, Bau[ver]walter.* Manuscript coloured plan, two graphic scales [approx. 1 : 500] for horizontal dimensions and [approx. 1 : 50] for vertical dimensions, height 867 mm, width 664 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1329, box no. 289. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 8

Map no. 11: A plan of the town of Kadaň, 1879. *Kaaden. Gez. v. F. Grund. Lith. Anst. v. Brüder Butter Komotau Saaz u. Kaaden. Gez. nach der Katast. Mappe, – rectif. vom städt. Bauamte im Monate Juli 1879. Gustav Funk, Bauverwalter. Verlag v. Brüder Butter Kaaden.* Author Gustav Funk. Coloured lithography, graphic scale [1 : 2 880], height 445 mm, width 555 mm (the map itself is framed: the frame height 385 mm, width 495 mm). SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 4239. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 9

Map no. 12: A plan of the premises of the Secondary Agricultural School in Kadaň, 1904. *Situationsplan der königl. böhm. landw. Landesmittelschule Kaaden. Joh. Künstler, Leipa i. B.* The plan is in a book called "Die deutsche königlich böhmische Landwirtschaftliche Landesmittelschule in Kaaden. Ein Beitrag zur Geschichte der Landwirtschaftlichen Schulen Böhmens. Kaaden 1904". Coloured print, no scale determined [1 : 1 500], two-page spread, height 260 mm, width 330 mm (the plan itself is framed: the frame height 220 mm, width 305 mm), a cut-out. Scanned by Michaela Balášová.

Pict. no. 49: An unimplemented plan for grassing of the square, 1910. Der Ringplatz in Kaaden. Manuscript coloured plan from 1910, scale 1 : 500, height 440 mm, width 660 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 1359, box 375. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 10

Map no. 13: A plan of the town of Kadaň according to the state in 1912. *Kaaden. Lith. u. Druck v. Pilz, Butter & Cie., Komotau. Nach dem Stande vom Jahre 1912.* Coloured lithography, scale 1 : 2 880, height 820 mm, width 800 mm (the plan itself is framed: the frame height 745 mm, width 725 mm), a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka map a plánů, no inventory identification. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 11

Map no. 14: Kadaň and its surroundings on a printed map of the third military mapping from 1928, section 3850/2,4, 1 : 25 000. Prague, Vojenský zeměpisný ústav 1928, section height 555 mm, width 710 mm, a cut-out. Map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark B 4494/2,4. Scanned by Blanka Šubecová.

Map sheet no. 12

Map no. 15: A panoramic map of the Ohře valley between Karlovy Vary and Kadaň, 1934. *Das Egertal von Karlsbad bis Kaaden.* Published by Egertal-Arbeitsausschuss des deutschen Landesverbandes für Fremdenverkehr in Klášterec nad Ohří, [1934]. Colour print, no scale identified, height 1325 mm, width 225 mm (the map itself is framed: the frame height 1205 mm, width 220 mm), a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, library, shelf mark Y-757. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 13

Map no. 16: Kadaň and its surroundings on a map of the political district of Kadaň, 1937. *Karte des politischen Bezirkes Kadaň-Kaaden.* Roland Verlag Morawitz Prag VII, Messe Palast. Herausgegeben vom Bezirksschulausschuß Kadaň-Kaaden. Entwurf und Ausführung von Franz Paul, kartogr. Atelier, Leitmeritz unter Mitwirkung von Bezirksschulinspektor Franz Slapnička. Druck: J. Ulbricht, Schreckenstein. Mit dem Erlasse des Landesschulrates in Prag vom 12./XI. 1937, Zahl 1A – 2183/7 ai 36 zum Unterrichtsgebrauche an Volks- und Bürgerschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Böhmen genehmigt. Coloured print, scale 1 : 25 000, height 1720 mm, width 1295 mm (the map itself is framed: the frame height 1485 mm, width 1220 mm), a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, Sběrka map a plánů, no inventory identification. Photo by Michaela Balášová.

Map sheet no. 14

Map no. 17: A plan of the town of Kadaň, approx. 1941. *Plan der Stadt Kaaden.* Phototypy, scale 1 : 2 880, height 1415 mm, width 810 mm (the plan itself is framed: the frame height 1400 mm, width 800 mm), a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 4241. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 15

Map no. 18: A plan for the completion of a housing estate near the kaolin factory, 1942. *Kaaden. Volkswohnungen an der Pröhler Straße. Lageplan der Kanalisation.* Stencil duplicate, scale 1 : 1 000, height 590 mm, width 445 mm (the plan itself is framed: the frame height 560 mm, width 415 mm), a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň – stavební úřad, box 11. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 19: A plan for the construction of a housing estate in the area delimited by the following streets: Klášterecská, Poštovní and Na Průtahu, 1941–1942. *Kaaden. Teilbebauungsplan.* Stencil duplicate, scale 1 : 2 880, height 360 mm, width 515 mm (the plan itself is framed: the frame height 350 mm, width 510 mm). SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň – stavební úřad, box 9. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 20: A plan for the completion of the housing estate in Nová Kolonie Street, 1943. *Erweiterung der Kleinsiedlung in Kaaden.* Phototypy, scale 1 : 500, height 720 mm, width 1010 mm (the plan itself is framed: the frame height 680 mm, width 990 mm). SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Archiv města Kadaň, inventory no. 4256. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 16

Map no. 21: A design for housing estate "A" (Budovatelů), approx. 1958. *Úvodní projekt sídliště Kadaň „A“. Zastavovací plán.* [Státní projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Plzni], responsible and chief designer I. Chrt. Coloured phototypy, scale 1 : 1 000, height 105 mm, width 600 mm, a cut-out. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Městský národní výbor Kadaň, inventory no. 68, box 126. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 17

Map no. 22: An overall development plan, 1958. *Směrný územní plán města Kadaň. IV. Komplexní návrh.* Prepared by Státní projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Plzni, chief designer Antonín Kurel, December 1958, drawing IV. Coloured print, paper backed with canvas, scale 1 : 5 000, height 1535 mm, width 970 mm. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Map no. 23: An overall development plan, 1958. *Směrný územní plán města Kadaň. II. Současný stav a techn. způsobilost území.* Prepared by Státní projektový ústav pro výstavbu měst a vesnic v Plzni, chief designer Antonín Kurel, January 1959, drawing II. Coloured print, paper backed with canvas, scale 1 : 5 000, height 1480 mm, width 970 mm, a cut-out. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 18

Map no. 24: A draft local plan – renovation of the historical centre, 1975. *Kadaň. Návrh podrobného územního plánu. Rekonstrukce historického jádra. 1 : 1 000.* Coloured print, paper, scale 1 : 1 000, height 755 mm, width 1040 mm. Prepared by SURPMO, department 091 Ing. arch. Fr. Soukup, basic drawing 2, preliminary draft, November 1975,

prepared by Řezníček. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 19

Map no. 25: A design for residential development in the Strážiště and Pokutická locations, 1981. *Kadaň. Širší situace. Urbanistická studie.* Coloured print, paper, scale 1 : 5 000, height 835 mm, width 590 mm (the plan itself is framed: the frame height 575 mm, width 550 mm). Prepared by Krajská projektová organizace Stavoprojekt Plzeň, processed by Pražáková, drawn by Kršková, July 1981. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 20

Map no. 26: A local plan for the town, 1985. *ÚPN SÚ Kadaň. Komplexní urbanistický návrh (koncept).* Coloured print, paper, scale 1 : 5 000, total height 1 200 mm, width 960 mm (the plan comprises 4 loose sheets A–D whose height is 600 mm, width 480 mm), a cut-out. Prepared by SURPMO Prague, chief designer M. Stejskal, December 1985, drawing 1. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 21

Map no. 27: A local plan for the town, approved by the municipal council on 17. 12. 2009. *Územní plán Kadaně – výkres č. 2 „Hlavní výkres – funkční využití ploch, urbanistická koncepce“.* Prepared by: Ing. arch. Ivan Kaplan – AGORA STUDIO. Designers: Ing. arch. I. Kaplan, Ing. arch. M. Fialová, Ing. arch. J. Vorel, Ing. J. Šteflíček, Ing. J. Knotek, Ing. S. Janoš, K. Jelínková. Scale 1 : 5 000, height 2933 mm, width 2376 mm. © Městský úřad Kadaň, 2010.

Map sheet no. 22

Map no. 28: A vertical aerial photo of Kadaň, 1938. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 7337. The aerial photo was provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2010. Computer processing by Alena Vránová.

Map sheet no. 23

Map no. 29: A vertical aerial photo of Kadaň, 1952. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 34778. The aerial photo was provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2010. Computer processing by Alena Vránová.

Map sheet no. 24

Map no. 30: A vertical aerial photo of Kadaň, 1975. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 2002, 2036. The aerial photo was provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2010. Computer processing by Alena Vránová.

Map sheet no. 25

Map no. 31: A vertical aerial photo of Kadaň, 1992. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 3054, 4819. The aerial photo was provided by VGHMÚř Dobruška © MO ČR, 2010. Computer processing by Alena Vránová.

Map sheet no. 26

Map no. 32: A vertical aerial photo of Kadaň, 2009. A cut-out from surface screening, Severočeské doly a.s. Chomutov.

Map sheet no. 27

Map no. 33a: A negative plan of Kadaň and its surroundings where the pattern of the town in the second half of the 18th century is marked. It shows the location of the town in the landscape and its settlement structure in relation to significant topographic elements, specifically the river Ohře, Prunéřovský stream, Kadaňské lake and Starý pond (north-easterly of the town). The first military mapping is very inaccurate when compared to the current government map work (ZM 1 : 10 000, 1 : 25 000, Český úřad zeměměřický a katastrální 2010). A reconstruction map by Eva Semotanová, computer processing by Marcela Havelková. Prepared with the use of a map from the first military mapping from 1780–1783, 1 : 28 800, section no. 52.

Map no. 33b: A digital model of Kadaň and its surroundings where the development is marked as of the second half of the 18th century. The model shows the landscape formation of the town and the developed area in relation to significant topographic elements, specifically the landscape, the river Ohře, Prunéřovský stream, Kadaňské lake and Starý pond (north-easterly of the town). The first military mapping is very inaccurate when compared to the current government map work (ZM 1 : 25 000). A reconstruction map by Eva Semotanová, computer processing by Marcela Havelková. Prepared with the use of a map from the first military mapping from 1780–1783, 1 : 28 800, section no. 52, relief according to the Rastrová Základní mapa ČR 1 : 10 000, Český úřad zeměměřický a katastrální 2010.

Map no. 33c: A negative plan of Kadaň and its surroundings where street blocks are marked as of the early 21st century. It shows the location of the town in the landscape and its settlement structure in relation to significant landscape elements, specifically the river Ohře, Kadaňský stream and Merkur and Nástup mines. A reconstruction map by Eva Semotanová, computer processing by Marcela Havelková. Prepared with the use of Rastrová Základní mapa ČR 1 : 10 000, Český úřad zeměměřický a katastrální 2010.

Map no. 33d: A digital model of Kadaň and its surroundings where the development as of the early 21st century is marked. The model

shows the landscape formation of the town and its settlement in relation to significant landscape elements, specifically the river Ohře, Kadaňský stream and Merkur and Nástup mines. A reconstruction map by Eva Semotanová, computer processing by Marcela Havelková. Prepared with the use of Rastrová Základní mapa ČR 1 : 10 000, Český úřad zeměměřický a katastrální 2010.

Map sheet no. 28

Map no. 34: The settlement in the region of Kadaň during the primeval ages. A reconstruction map by Michaela Balášová and Eva Černá. Computer processing by Michaela Balášová. The underlay contour map prepared according to the topographic map of the Czechoslovak Republic 1 : 50 000, sheet M-33-51-C (Vejprty), prepared in 1958 according to the state in 1954 and 1958, and M-33-51-D (Chomutov), prepared in 1955 according to the state in 1953, Generální štáb Československé lidové armády.

Map no. 35: The settlement in the region of Kadaň in the early Middle Ages. A reconstruction map by Michaela Balášová and Eva Černá. Computer processing by Michaela Balášová. The underlay contour map prepared according to the topographic map of the Czechoslovak Republic 1:50 000, sheet M-33-51-C (Vejprty), prepared in 1958 according to the state in 1954 and 1958, and M-33-51-D (Chomutov), prepared in 1955 according to the state in 1953, Generální štáb Československé lidové armády.

Map no. 36: The scope of settlement before the high-medieval town was laid out. A reconstruction map by Michaela Balášová and Eva Černá. Computer processing by Michaela Balášová. The underlay contour map prepared according to the Základní mapa ČR 1 : 10 000, sheet 11-22-05, Český úřad zeměměřický a katastrální 2008.

Map sheet no. 29

Map no. 37: Reconstruction of the appearance of the fortification system of the town of Kadaň before 1600. A reconstruction map by Michaela Balášová and Eva Černá. Computer processing by Michaela Balášová. The underlay plan prepared with the use of a map of the stable cadastre from 1842 (map sheet no. 5, map no. 7).

Map no. 38: The administrative arrangement of Kadaň in the 16th – 18th centuries and location of inns and breweries in 1790. A reconstruction map by Michaela Balášová and Petr Rak. Computer processing by Michaela Balášová. The underlay plan prepared with the use of the map of the stable cadastre from 1842 (map sheet no. 5, map no. 7).

Map sheet no. 30

Map no. 39: The territorial development of Kadaň between 1850–2010. A reconstruction map by Michaela Balášová and Petr Rak. Computer processing by Michaela Balášová. Prepared with the use of the Základní mapa ČR 1 : 10 000, Český úřad zeměměřický a katastrální 2010.

Map sheet no. 31

Map no. 40: Country estates owned by the town of Kadaň and its burghers before 1848. A reconstruction map by Petr Rak. Computer processing by Michaela Balášová. Prepared with the use of a map of Mapový lexikon obcí ČSSR. 1 : 200 000. Podle správního rozdělení 1. února 1967. Praha 1968, sheet 4-3-Chomutov.

Map no. 41: The territorial development of the political and judicial district of Kadaň between 1850–1960. A reconstruction map by Petr Rak. Computer processing by Michaela Balášová. Prepared with the use of a map of Mapový lexikon obcí ČSSR. 1 : 200 000. Podle správního rozdělení 1. února 1967. Praha 1968, sheet 4-3-Chomutov.

Map sheet no. 32

Pict. no. 50: A view of the Franciscan monastery near Kadaň, the 1520s. A veduta of the monastery is incorporated in a large mural on the southern wall of the presbytery of the Church of the Holy Virgin and Fourteen St. Helpers by the Franciscan monastery in Kadaň. © Biskupství litoměřické. Exposed and restored by Restaurátorská škola malířská Akademie výtvarných umění v Praze. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 51: A view of the Franciscan monastery near Kadaň, 1693. The veduta of the monastery is incorporated in a votive picture with Fourteen St. Helpers located in the exposition of the Town Museum in Kadaň. Oil on canvas, height 525 mm, width 450 mm. The Deanery in Kadaň, shelf mark D 215/4. © Biskupství litoměřické. Restored by the academic painter Petr Šafus (2003). Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 33

Pict. no. 52: A veduta of the town of Kadaň from 1602. Author J[an] W[illenberg]. *Město Kadaň v království Českém. Leží mezi vrchy, vinohrady a chmelnicemi 13 mil od Prahy, 2 míle od Chomutova, od Žatce 3 míle.* Vyrýsováno jest v polední straně dne 24. měsíce ledna létha Páně 1602. Pen-and-ink drawing, height 190 mm, width 680 mm. Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově, Prague, shelf mark DT I 30/25. Photo by AiP Beroun.

Map sheet no. 34

Pict. no. 53: Burgher houses in Kadaň in today's kpt. Jaroše Street, 1620. *A[nn]o 1620 den 17 July hat Caspar Weiner Maler dise Wercken siczenden Rath recognoscirt. Cons. D. B. Seiffert.* Author Kašpar Weiner. Coloured drawing, there are two loose sheets of identical dimensions: height 300 mm, width 500 mm. Národní archiv Praha, Sběrka map a plánů, inventory no. 1479, shelf mark B IX/19/1-2. Photo by Martin Hrubeš.

Map sheet no. 35

Pict. no. 54: A view of Kadaň from the south, the first half of the 18th century. On the back side of the canvas there is a supplementary caption

for the picture *Kaaden um 1700 (1723?)*. *Gem. v. Jos. Franz Schiffer. reno 1906 Jos. Schmidt.* Author Josef Franz Schiffer. Oil on canvas, height 870 mm, width 1440 mm, Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. O 1368. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 36

Pict. no. 55: A view of Kadaň from the west, 1704. *Liebster Leßer, Dießes Bild Zeiget dir den Ihr Sprung [!] Dießes Gnaden Orths der 14 Heil[igen] Noth-Helffer deme du alhier ersehen und Auß Hier unten beygehenccker Taffel Leßen Gott Aber und seine Heillige Loben kanst.* The veduta of the town is a part of a large picture series showing the legend about Fourteen St. Helpers located in the Church of the Holy Virgin and Fourteen St. Helpers by the Franciscan monastery in Kadaň. Oil on canvas attached to a semi-circular wooden frame, the biggest height 3380 mm, width 5870 mm, no shelf mark. © Biskupství litoměřické. Restored by academic painter Petr Šafus (2003). Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 37

Pict. no. 56: A veduta of Kadaň from the south, about 1750. *Caden.* Author Friedrich Bernhard Werner. A negative on a glass panel 180 mm high, 240 mm wide (the cut-out dimensions: height 70 mm, width 110 mm); original Indian ink drawing, a part of a destroyed collection of drawings from Prague, Bohemia and Moravia (Městská knihovna ve Vratslavi, shelf mark 555s); the negative in Štencův archiv negativů, Prague, panel no. 46804b–4369. Photo by Štencův archiv negativů, Prague.

Map sheet no. 38

Pict. no. 57: A view of Kadaň from the west, between 1813–1830. Author Jacob Roit. Oil on wood, no frame, height 515 mm (on the sides) / 720 mm (in the middle), width 870 mm. The picture is signed in the left bottom corner: *Jacob Roith Pinxit.* Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. O 401. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 39

Pict. no. 58: The square in Kadaň, approx. 1820s. *Marktplatz in Kaaden (Caadan). Druck & Verlag v. G. G. Lange in Darmstadt. Gez. v. C. Würbs. Stahlst. v. E. Willmann.* Author Carl Würbs. Coloured engraving, height 150 mm, width 170 mm (the engraving itself: height 110 mm, width 135 mm). Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. K 1308. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 59: Mikulovická Gate in Kadaň, approx. 1820s. *Das Heiligenthor in Kaaden. Druck & Verlag v. G. G. Lange in Darmstadt. Gez. v. C. Würbs. Stahlst. v. F. Foltz.* Author Carl Würbs. Coloured engraving, height 195 mm, width 150 mm (the engraving itself: height 150 mm, width 105 mm). Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. K 1307. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 40

Pict. no. 60: The square in Kadaň, 1838. *Marktplatz der könig[lichen] Stadt Kaaden.* Author of the model E. E. Kutschera, L. Täubling. Coloured lithography, a loose sheet from a collection of art prints depicting places in the Žatecký region, published by E. E. Kutschera in Žatec in 1838, height 1180 mm, width 1750 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Most, Sběrka fotografií a grafik, okres Most, shelf mark XII/B-1 – č. 14. Scanned by Martin Myšička.

Map sheet no. 41

Pict. no. 61: A view of Kadaň on the background of a portrait of Johann Andreas Fux's family, 1832. Author Leopold Teubling (Täubling). Oil on canvas, height 710 mm, width 615 mm. The picture is signed in the left bottom corner: *Leop. Teubling pinxit 1832.* Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. O 2099. Photo by Pavel Vychodil.

Pict. no. 62: A veduta of Kadaň from the south-east, 1838. *Kaaden, von der Mittagseite. Gez. v. L. Täubling. E. E. Kutschera in Saaz.* Coloured lithography, a loose sheet from a collection of art prints depicting places in the Žatecký region, published by E. E. Kutschera in Žatec in 1838, height 210 mm, width 390 mm (the picture itself is framed: the frame height 180 mm, width 370 mm). Oblastní muzeum v Chomutově, collection Obrazy, inventory no. O 2101. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 42

Pict. no. 63: A general view of Kadaň from the south-east, 1908. *Kaaden 1908.* Photograph, height 630 mm, width 1045 mm. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Fotografie, inventory no. F 455. Photo by Pavel Vychodil.

Map sheet no. 43

Pict. no. 64: The corner of Žatecká and Sládkova Streets, 1953. Photograph, height 165 mm, width 225 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotografická sbírka, inventory no. 60 076.

Pict. no. 65: A view of the north-eastern section of the square from Čsl. Armády Street, 1953. Photograph, height 165 mm, width 225 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotografická sbírka, inventory no. 60 060.

Pict. no. 66: Říční Street, 1953. Photograph, height 160 mm, width 225 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotografická sbírka, inventory no. 60 083.

Pict. no. 67: The lower section of Žatecká Street in Špitálské Suburb, a view towards the south-east, 1953. Photograph, height 165 mm, width 230 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotografická sbírka, inventory no. 60 085.

Pict. no. 68: The lower section of Žatecká Street in Špitálské Suburb, a view towards the north-west, 1953. Photograph, height 165 mm, width 230 mm. Národní památkový ústav Praha, Fotografická sbírka, inventory no. 60 087.

Pict. no. 69: Špitálské suburb in front of Žatecký barbican, 1959. Photograph (author Vl. Uher), height 100 mm, width 160 mm. A redevelopment plan for the historical centre of the town of Kadaň. Photos of individual buildings. Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů Prague, 30. 11. 1959. Městský úřad Kadaň, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a památkové péče. Scanned by Michaela Balášová.

Map sheet no. 44

Pict. no. 70a–i: A postcard of the town of Kadaň, late 19th – early 20th centuries. Oblastní muzeum v Chomutově, collection Pohlednice. Scanned by Milan Vorlík. – a: A view of the south-eastern part of the town (former Špitálské suburb), before 1904. Inventory no. P 4534. – b: The northern section of kpt. Jaroše Street, the early 20th century. Inventory no. P 4429. – c: A view of the convent of the Order of St. Elizabeth, the early 20th century. Inventory no. P 4457. – d: Houses in the former suburb in front of Mikulovická Gate, the early 20th century. Inventory no. P 1020. – e: The junction of today's Komenského and kpt. Jaroše Streets, the early 20th century. Inventory no. P 1032. – f: Former Mostní Street in Špitálské suburb, the early 20th century. Inventory no. P 1043. – g: The primary and secondary school and agricultural school, after 1905. Inventory no. P 1050. – h: The original building of the agricultural school, the 1890s. Inventory no. P 3987. – i: A view of Kadaň from the east, the early 20th century. Inventory no. P 4541.

Back side of the cover

Pict. no. 71: Meissner's brewery in Kadaň, approx. 1939. The company letterhead, black&white print, height 60 mm, width 120 mm. SOA Litoměřice – Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani, collection Landrat Kadaň, inventory no. 31, box 44. Scanned by Petr Rak.

Resümee

Die Stelle, wo sich später die Stadt Kadaň (Kaaden) entwickeln sollte, befindet sich direkt am Rande des Gebietes, das wiederholt bereits in der Urzeit und im frühen Mittelalter besiedelt wurde. Zahlreiche landwirtschaftliche Siedlungen wurden östlich von dem heutigen Kadaň ermittelt – in offenen Tälern des kleinen Flusses Hutná (Saubach) und des Lužický-Baches (Wiesenbach), im Mäander des Flusses Ohře (Eger) zwischen Hradec bei Kadaň (Burgstadt) und Nechanice (Negrantz) (vgl. Kartenblatt Nr. 28, Karte Nr. 34). Vom Gebiet des heutigen Stadtareals stammen meist nur vereinzelte archäologische Funde, welche eine kurze Anwesenheit des Menschen und die Existenz von Handelswegen bezeugen. Der Kernpunkt der Besiedlung befand sich jedoch knapp hinter dem östlichen Rand der heutigen Stadtagglomeration an den Ufern eines seichten Sees, der am Ende des 18. Jahrhunderts eingegangen ist (sog. Jezerka – Seehaus, Seelöcher; Kaadner See). Die außerordentlich günstige Lage war im Grunde genommen ununterbrochen während der ganzen Urzeit und im frühen Mittelalter besiedelt und einige Funde bezeugen wirtschaftliche Kontakte der damaligen Bewohner in der Region Kaaden mit Handelsleuten aus fernen Gebieten. Als Mittelpunkt der ziemlich dicht besiedelten Region in bestimmten Zeitabschnitten der Urzeit (in der Spätbronzezeit und in der älteren Eisenzeit) setzte sich die Burgward auf der lang gezogenen Landzunge in der Nähe von Hradec bei Kadaň durch.

Die nicht zahlreiche frühe slawische Besiedlung (ca. 6.-7. Jahrhundert) wich keinesfalls aus dem Siedlungsareal, das sich bereits in der Urzeit profilierte – das heißt in flachen offenen Bachtälern, die in die Eger fließen, bis zu der Höhe von ungefähr 350 m ü. M. (vgl. Kartenblatt Nr. 28, Karte Nr. 35). Während der dann folgenden Alt- und Mittelburgwardzeit (ca. 8.-9. Jahrhundert) entstehen mehrere neue Siedlungen – am unteren Lauf des Pruněřovský- (Brunnersdorfer Bach) und Hradecký-Baches (Saubach) und anderswo – und das so verdichtete Siedlungsnetz bestand im Grunde genommen auch in der Jungburgwardzeit (ca. 10.-12. Jahrhundert) weiter. Das Gebiet von Kaaden wird mit einem der fünf Fürstentümer verbunden, das der Völkerstamm „Lučané“ inne hatte, der in der Chronik des Kosmas erwähnt wird, mit dem Zentrum in der schon erwähnten Burgward Hradec bei Kadaň. Diese blieb der Mittelpunkt der Region auch nach dem Anschluss zum Früh-Přemyslidenlande im 10. Jahrhundert, jedoch im Laufe des 12. Jahrhunderts verlor sie ihre Bedeutung und ihre zentrale Funktion übernahm die sich entwickelnde Ansiedlung Kadaň (Kaaden).

Die frühmittelalterliche Besiedlung machte am Fuße der bewaldeten Massive der Duppauer Berge und des Erzgebirges halt, welche damals von nur einigen Wegen durchzogen waren. Näher unbekannt ist der Weg über Kralupy u Chomutova (Deutsch Krallup), wohin am Ende des 10. Jahrhunderts die Landes Zollstätte platziert wurde. Der Weg aus dem sächsischen Zwickau nach Böhmen, wohl über den Pressnitzer Pass führend, wird in der ersten Hälfte des 12. Jahrhunderts belegt und in der Mitte desselben Jahrhunderts wird ein Weg belegt, der aus dem Gebiet des sächsischen Chemnitz nach Chomutov (Komotau) führt. In der Entwicklung von Kaaden spielte jedoch zweifellos die wichtigste Rolle seine Lage an der Furt über die Eger, wodurch die Fernverbindung von Prag über Žatec (Saaz) und weiter über den Pressnitzer Pass nach Sachsen führte. Nach archäologischen Funden scheint es, dass im 10.-12. Jahrhundert auf dem Gebiet von dem heutigen Kaaden zwei selbständige Siedlungen bestanden. Die erste davon, nur von archäologischen Quellen bekannt, lag etwas höher